

UF1: DN1X-92F1-FN41-0KCW

ADVARSEL

Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Inneholder tribenuron-metyl - Kan gi en allergisk reaksjon.

Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Må ikke brukes nærmere vannførende grøfter, bekker, dammer eller større vannforekomster enn 5 meter.

Unngå innånding av aerosoler.

Oppbevares innelåst.

Oppbevares utilgjengelig for barn.

Bruk verneutstyr (se forsiktighetsregler).

Uskadeliggjør tomemballasjen (se avfallshåndtering).

FMC**RATIO® SUPER SX®**

Ugrasmiddel

GROUP 2 2 HERBICIDE

Tribenuron-metyl og tifensulfuron-metyl - vannløselig granulat

Formulering: Vannløselig granulat (SG)

Bruksområde: Mot tofrøbladet ugras i korn med eller uten gjenlegg av gras.

Sammensetning:

Tribenuron-metyl (CAS:101200-48-0)...250 g/kg
Tifensulfuron-metyl (CAS:79277-27-3)...250 g/kg
Fyllstoffer...500 g/kg

Registreringsholder: Cheminova A/S

Thyborønvej 78, 7673 Harboøre, Denmark

* Registrert varemerke tilhører FMC Corporation eller tilknyttede selskaper

Bruksanvisningen må følges, slik at man unngår risiko for menneskers helse og miljøet. Det er forbudt å bruke Ratio® Super SX® i strid med godkjent bruksområde eller behandlingsfrist, eller å overskride den tillatte maksimale dosering/konsentrasjon.

LAGRING

Uåpnet pakning skal oppbevares tørt. Åpnet pakning lagres tørt og godt lukket.

FORSIKTIGHETSREGLER : Bruk vernehansker av nitril e.l. og heldekkende arbeidstøy ved håndtering og bruk av preparatet. Ved langvarig sprøyting og når det er fare for innånding av damp/sprøytetåke, skal halvmaske med kombinasjonsfilter A1/P3 brukes. Tilsøtte klær må fjernes og vaskes før bruk. Vask hender og ansikt når arbeidet er ferdig eller avbrytes. Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00.

Fabrikkasjonsnr./Fabrikasjonsdato :

11000207_22046608_NORWAY

Reg. nr. 2015.4.21.

Avgiftsklasse 3

Nettoinnhold :
200 g e

11000207_22046608_LBL_ML-F_200G_RATIO SUPER SX_NO_1_BOOKLET,8pages.indd 1

24/01/2022 11:11

CYAN MAGENTA JAUNE NOIR

	FILL IN		DIMENSION (WxH)
Country	NORWAY	Single label	
Product SKU	11000207	Base for Booklet	
Product SKU Description	RATIO SUPER SX_200G_NO	Booklet	BKL 230x95 mm (190x95 mm)
Label SKU	22046608	Number of pages (Booklet)	8 pages
Label SKU Description	LBL_ML-F_200G_RATIO SUPER SX_NO_1	Carton label	
Label SKU (earlier version)	F-04082	Preprinted Material	No

RATIO® SUPER SX®

Ugrasmiddel

BRUKSOMRÅDE

Ratio® Super SX® er tillatt brukt i bygg, havre, høst- og vårhvete, rug og rughvete og gjenlegg av gras med korn som dekkvekst.

VIRKEOMRÅDE

Ratio® Super SX® er et bredtvirkende ugrasmiddel mot tofrøbladet ugras.

Ugrasvirkning

Når bruksrettledningen følges, har Ratio® Super SX® effektiv virkning på de fleste ugrasarter i korn. Nedenstående skjema viser virkningen Ratio® Super SX® på flere ugrasarter.

Meget god virkning:

balderbrå	meldestokk	åkerminneblom
då	oljevekster	åkertistel*
gjetertaske	pengeurt	
haremat	vassarve	
hønsegras	vindeslirekne	
linbendel	åkerdylle*	

God virkning (hvis bekjempelse foretas på frøbladstadiet):

rødtvetann	tungras	åkerstemorsblom
storkenebb		

Svak virkning:

gullkrage	klengemaure	svartsøtvier
jordrøyk	smånesle	veronika-arter

* Frøspirte planter, og planter som er 6-8 cm høye.

VIRKEMÅTE

Ratio® Super SX® opptas raskt gjennom bladene. Selv om det går 1-3 uker, før det er synlig virkning på ugraset i form av gule/svarte, senere døde vekstpunkt, er veksten stanset på få timer.

Ratio® Super SX® har god virkning selv ved lave temperaturer, hvis ugrasplantene er i aktiv vekst. Enkelte netter med nattefrost eller regn få timer etter sprøytingen påvirker ikke ugrasvirkningen. Optimal virkning oppnås dog ved temperaturer over 10°C, siden ugraset da vokser konstant. Regn vil ikke påvirke effekten, hvis det har vært oppholdsvær 4 timer etter sprøytingen og sprøytevæsken har tørket inn på plantene.

Unngå alltid vindavdrift til åpent vann, lebelter, naboåkre eller arealer hvor det skal dyrkes annet enn korn.

RESISTENS

Ratio® Super SX® tilhører den kjemiske gruppen sulfonyleurea HRAC-gruppe: 2. Resistens mot preparat tilhørende sulfonyleurea-gruppen er kjent i vassarve, samt enkeltstående tilfelle i balderbrå, då, linbendel, stivdylle og hønsegras i Norge. Ensidig

bruk av et middel, eller en gruppe midler med samme virkningsmekanisme, kan føre til at naturlig resistente individ av en ugrasart oppformerer og blir dominerende med resistens, eller nedsatt følsomhet for midlet/middelgruppen som resultat. Derfor skal midler fra ulike middelgrupper og/eller alternative bekjempelsesmetoder alltid inngå i bekjempelsesprogrammet. For å forebygge resistensutvikling, skal Ratio® Super SX® eller midler med samme virkningsmekanisme brukes alene maksimalt 2 av 3 år. Det tredje året må det brukes / skiftes til et middel fra en kjemisk gruppe med en annen virkningsmekanisme, tankblandes med dette eller kombineres med et ikke-kjemisk tiltak. Dersom det alt er påvist resistens mot sulfonylurea på arealet, må Ratio® Super SX® ikke brukes, eller det må blandes med et preparat med annen virkningsmekanisme som er effektivt mot denne/de aktuelle ugrasarten(e).

Anbefalinger

- 1) Hvis det er konstatert resistens overfor Ratio® Super SX®, sprøytes åkeren raskest mulig med et annet, effektivt middel mot denne ugrasart. Se nedenfor.
- 2) For å forebygge at det oppstår resistens i vassarve eller andre vanlige ugrasarter brukes Ratio® Super SX® i tankblanding etter følgende retningslinjer:
For tiden anbefales det å sprøyte Ratio® Super SX® i tankblanding med anbefalt dosering av fluroksypyr-holdig produkt eller Ariane® S.

Velger man å sprøyte Ratio® Super SX® rent, så bør man bruke et produkt med annen virkningsmekanisme på arealet den følgende sesongen.

Valg av middel og dosering tilpasses etter ugras, kultur og sprøyteforhold.

LYSNING I FARGEN

Kornplantene kan under visse forhold få en forbigående lysere farge i 4 - 10 dager etter behandlingen.

BRUKSRETTLEDNING

Dosering: Det skal maksimalt brukes 3 g Ratio® Super SX® pr. daa. per sesong

HØSTKORN

Sprøytetidspunkt vår - dosering:

Balderbrå, gjetertaske, vassarve, åkerminneblom, spillplanter av oljevekster, kornvalmue, vindeslirekne og andre nevnt under meget god virkning. Behandling foretas best tidlig om våren, når veksten har begynt. Optimalt er når temperaturen er over 10°C. Ratio® Super SX® kan dog brukes med god virkning, inntil flaggbladet er utviklet - stadie 39.

Dosering: 2-3 g Ratio® Super SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Høyeste dosering benyttes ved stort ugrasrykk, samt til bekjempelse av åkerstemorsblom. 50 ml DP-klebemiddel per 100 liter vann tilsettes.

VÅRKORN

Balderbå, gjetertaske, meldestokk, hønsegras, oljevekster, vassarve samt andre arter nevnt under meget god virkning.

Best ugrasvirkning når ugraset er på frøbladstadiet - 4 varige blad, og plantene er i god aktiv vekst. Dette sammenfaller normalt med kornets 2 - 4 bladstadiet. Ratio® Super SX® kan dog brukes med god virkning, senest inntil flaggbladet er fullt utviklet i vårhvete, vårbygg og havre - stadie 39.

Dosering: 2-3 g Ratio® Super SX® pr. daa. + DP-klebemiddel

Høyeste dosering benyttes ved stort ugrasrykk, samt til bekjempelse av åkerstemorsblom. 50 ml DP-klebemiddel per 100 liter vann tilsettes.

KORN MED GJENLEGG AV GRAS TIL FØR/FANGVEKST

Bekjempelsesspektrum som for korn uten gjenlegg. Behandling foretas når graset er fullt framsprutt med minst 2 blad.

Dosering:

Korn med gjenlegg av gras til før: 0,75 g Ratio® Super SX® pr. daa + DP-klebemiddel

Korn med gjenlegg av gras til fangvekster: 1,1 g Ratio® Super SX® pr. daa + DP-klebemiddel

I korn med grasgjenlegg brukes halv dose DP-klebemiddel (25 ml pr. 100 liter vann).

Merk! Engsvingel-gjenlegg kan hemmes i veksten, men vil som regel vokse og utvikle seg normalt etter høsting.

Sprede-/klebemiddel:

Et godkjent sprede-/klebemiddel som DP-klebemiddel1) må alltid tilsettes sprøytevæsken når Ratio® Super SX® brukes alene. Dette forbedrer virkningen på ugras som er vanskelige å fukte.

Tilsetning av sprede-/klebemiddel kan gi midlertidig veksthemning og gulfarging av kulturen. Praktisk erfaring har dog vist at tilsetning av sprede-/klebemiddel kan supplere effekten, særlig hvis det brukes meget lave doser av Ratio® Super SX®. Tilsetningen av sprede-/klebemiddel stabiliserer virkningen, slik at det oppnås en tilfredsstillende ugrasbekjempelse.

Dosering: 0,025-0,05% DP-klebemiddel, som svarer til 25-50 ml DP-klebemiddel per 100 l vann.

BEGRENSNING I BRUK- ETTERFØLGENDE KULTUR

Høsten etter sprøyting med Ratio® Super SX® kan det sås korn, evt. med gras-/kløvergjenlegg og høstraps. Det bør ikke plantes/sås spesialkulturer (f.eks. roser), hvis der er brukt Ratio® Super SX® om våren.

Om våren, året etter en behandling med Ratio® Super SX®, er det ingen begrensninger i, hva som kan plantes/sås.

OMSÅING AV ET AREAL BEHANDLET MED RATIO® SUPER SX®

Hvis en behandlet åker skal omsås, skal det kun sås korn. Til ugrasbekjempelse i det omsådde kornet bør det ikke brukes Ratio® Super SX®, Express® SX® eller et annet sulfonylurea-produkt.

BLANDBARHET

Husk alltid også å lese etiketten for de produkter som det blandes med, det gjelder særlig for eventuell tilsetning av olje eller klebemiddel og mulige restriksjoner i bruken.

Ratio® Super SX® kan generelt blandes med relevante ugras-, insekts- og soppmidler i korn. Det bør maksimalt blandes 2 produkter. Ratio® Super SX® kan videre blandes med manganchelat og mangansulfat. Ved blanding med mangansulfat, bør det maksimalt brukes 2kg/100 liter vann og det brukes ikke sprede-/klebemiddel.

Praktisk erfaring har vist at Ratio® Super SX® kan blandes med Ariane® S, Express® SX®, Cycocel® 750, Delaro®, Forbel®, Harmony® Plus 50 SX®, Hussar®, YaraVita™ MANTRAC PRO, MCPA, Primus®, Proline® og fluroxyppyr- holdige produkter (som Spitfire®, Starane®, Starane® XL, Tomahawk®).

TILLAGING AV SPRØYTEVÆSKE

Begynn alltid sprøytearbeidet med en ren sprøyte. Fyll tanken 3/4 med vann. Tilsett den beregnede mengde Ratio® Super SX® direkte i tanken under omrøring, og først deretter tilsettes en evt. blandingspartner. Etterfyll med vann. Like før sprøytetanken er helt full, tilsettes eventuelt sprede-/klebemiddel. Fortsett omrøringen inntil utsprøytingen er avsluttet.

Ratio® Super SX® oppløses raskt i vann.

Sprøytevæsken skal utsprøytes senest 24 timer etter tilberedning. Blandinger med andre midler skal dog utsprøytes straks.

SPRØYTETEKNIKK, VANNMENGDE OG SPREDE-/KLEBEMIDDEL

Ratio® Super SX® utsprøytes med en teknikk som sikrer en god og ensartet dekning av ugrasplantene. Bruk flatsprededyser, f.eks. en ISO 110-02 dyse med et trykk på 2,0-3,0 bar eller en tilsvarende Low-drift dyse. Hvis det brukes annen sprøyteteknikk, f. eks Danfoil, følges vedkommendes veiledning.

Det brukes normalt 10-20 liter vann per dekar. I meget tette og kraftige åkre, eller ved kraftig bestand av ugras, kan det være nødvendig å øke vannmengden for å sikre tilstrekkelig dekning.

Anbefalte vannmengder og sprøyteteknikk:

Korn (10 - 20 liter vann per dekar)

Dyse	Trykk	Hastighet	Vannmengde
ISO 110-02 (gul)	2 bar	7,8 / 6,3 km/time	10 / 12,5 ltr / daa
	3 bar	6,4 / 5,5 km/time	15 / 17,5 ltr / daa

Dyse	Trykk	Hastighet	Vannmengde
ISO 110-03 (blå)	2 bar	7,8 / 5,9 km/time	15 / 20 ltr / daa
	3 bar	9,6 / 7,2 km/time	15 / 20 ltr / daa

LAGRING

Uåpnet pakning skal oppbevares tørt.

Åpnet pakning lagres tørt og godt lukket.

FORSIKTIGHETSREGLER

Bruk vernehansker av nitril eller tilsvarende og heldekkende arbeidstøy ved håndtering og bruk av preparatet.

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

Vask hender og ansikt når arbeidet er ferdig eller avbrytes.

Ved uhell eller mistanke om forgiftning kontakt lege eller Giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00.

RENGJØRING AV TOMEMBALLASJE

Tomemballasjen skylles minst 3 ganger med vann og innholdet tømmes i sprøytetanken.

RENGJØRING AV SPRØYTEUTSTYR ETTER RATIO® SUPER SX®

Sprøyteutstyret bør alltid rengjøres etter avsluttet sprøyting, og ved skifte av preparat for sprøyting i ømfintlige kulturer må sprøyteutstyret rengjøres, i henhold til rengjøringsprosedyrene angitt nedenfor:

MERK! Husk å tømme sprøyta helt mellom hver skylling/vask. Aktiver alle kraner og ventiler. Øk trykket så meget at overtrykksventilen fra det selvrensende filter utløses.

Rengjøring av sprøyter med montert tankskylledyse.

- 1) Etter avsluttet sprøyting fortynnes rester fra sprøytetanken omlag 5 ganger med rent vann og sprøytes ut i henhold til bruksrettleidingen. Tøm sprøyten helt.
- 2) Skyll straks etter avsluttet sprøyting sprøyteutstyr grundig med rent vann - både innvendig og utvendig. Tøm tanken ved å sprøyte skyllevannet ut gjennom bom og dyser. Skylling av sprøyteutstyr med vann etter bruk skal forgå på et sted som ikke gir fare for forurensing av vannforekomster.
Skyllevannet kan eventuelt sprøytes over den vekst som akkurat er blitt sprøytet.
- 3) Fyll vann i tanken 10 - 15 % av tankkapasiteten (100-150 liter vann i en 1000 liters tank) og tilsatt 0,5 l All Clear® Extra pr. 100 liter vann. Skyll litt av vaskevannet ut gjennom bom og dyser, så disse blir våte. La omrøring og tankskylledyse gå i minst 15 minutter. Tøm sprøyta gjennom bom og dyser, over et egnet areal.
- 4) Dyser, siler og filtre demonteres og renses i vann tilsatt 50 ml All Clear® Extra pr. 10 liter vann.
- 5) Skyll tanken grundig i 5 minutter med rent vann. Tøm sprøyten gjennom bom og dyser over et egnet areal som ikke gir avrenning til vann.

Ved bruk av tankskylledyse og rentvannstank kan pkt. 2 med fordel startes i åkeren. Er det likeledes tilstrekkelig med vann i rentvannstanken, kan pkt. 3. også startes. Tankskylledysen og omrøringen skal holdes i gang mens det kjøres hjem. Vaske- og skyllevannet tømmes på et sted som ikke gir avrenning til vann.

Rengjøring av sprøyter uten montert tankskylledyse

I stedet for å bruke 10-15% av tankkapasiteten under pkt. 3. ovenfor (vasking), skal tanken fylles helt med vann. Sørg for at punktene 2. og 5. kommer i god kontakt med alle innvendige flater i tanken.

AVFALLSHÅNDTERING

Rengjort emballasje bringes til lovlig avfallsanlegg. Plastemballasje kildesorteres. Konsentrerte preparatresten og ikke rengjort tomemballasje må innleveres til mottak for farlig avfall.

MERK

Vi garanterer at produktet holder rett kvalitet. Dette innebærer ingen garanti for at produktet under alle forhold har den forventede virkning. Bruksanvisningen er basert på forsøk og erfaringer. Hvis preparatet håndteres eller brukes på annen måte eller under andre vilkår enn angitt på etiketten, bortfaller vårt ansvar ved eventuell skade.

Varemerke registrert av:

Express®, All Clear®, Harmony®, Ratio®, SX® :FMC Corporation
 Cycocel®, Forbel® : BASF;
 Delaro®, Hussar®, Proline®: Bayer CropScience;
 Ariane®, Primus®, Spitfire®, Starane®: Dow AgroScience;
 YaraVita™ MANTRAC PRO: Yara International ASA;
 Tomahawk® : Nufarm

